

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Piotr Całbecki

Toruń, dn. 15.01.2018 r.

RR-V-M.420.2.6.2018

Pan

Krzysztof Sikora

Prezydent Sejmiku Gospodarczego

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

ul. Naruszewicza 11

85-229 Bydgoszcz

Szanowny Panie Prezydencie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 24.11.2017 r., znak: SGWKP/24/11/2017/W informuję, że zgodnie z Instrukcją wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Wersja 7, Toruń, listopad 2016 r.) Instytucja Zarządzająca RPO WK-P opracowała szczegółowo zasady dotyczące wymagań związanych z dokumentowaniem zagadnień związanych z oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko oraz listę wymaganych w tym zakresie załączników. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z art. 125 rozporządzenia 1303/2013¹ Instytucja Zarządzająca RPO WK-P (dalej: IZ RPO WK-P) ponosi odpowiedzialność w pierwszej kolejności za weryfikację poprawności dokumentacji projektowej, w tym również dokumentacji środowiskowej, a następnie za wybór projektów do dofinansowania. Dofinansowanie może być przyznane jedynie projektom spełniającym kryteria wyboru projektów, w tym kryterium zgodności z prawem dotyczącym ochrony środowiska oraz kompletności załączników i ich zgodności z wymogami prawa oraz wymogami IZ RPO WK-P. Należy podkreślić, iż szczegółowa analiza dokumentacji z przeprowadzonej procedury środowiskowej lub odpowiednie

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (zwane dalej rozporządzeniem ogólnym nr 1303/2013)

potwierdzenie braku wymogu przeprowadzania tej procedury warunkuje możliwość przyznania dofinansowania, a kryterium wyborowe w tym zakresie powinno stanowić jeden z najistotniejszych elementów kwalifikacji projektu do objęcia wsparciem.

Wydatki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 muszą być ponoszone zgodnie z prawem oraz zasadami unijnymi i krajowymi. W tym celu konieczne jest dokonanie weryfikacji m.in. dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących oceny oddziaływania na środowisko, dalej: procedura OOS. Zadaniem IZ RPO WK-P jest więc sprawdzenie przed udzieleniem dofinansowania, czy projekt posiada komplet dokumentacji świadczącej o prawidłowo przeprowadzonej procedurze OOS oraz jej weryfikacji w zakresie zgodności z prawem krajowym i unijnym, a w przypadku braku załączonej dokumentacji środowiskowej, IZ RPO WK-P ma za zadanie weryfikację czy dokumentacja ta powinna być uzyskana i dołączona do wniosku o dofinansowanie projektu. Błędy w przeprowadzonych procedurach środowiskowych lub brak przeprowadzonych procedur środowiskowych dla inwestycji, które tego wymagają mogą oznaczać poważne konsekwencje dla beneficjentów, łącznie ze zwrotem całości lub części przyznanego dofinansowania wraz z odsetkami po kontroli właściwych instytucji krajowych lub unijnych.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z prawem unijnym oraz krajowym, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 stanowi istotny element procesu inwestycyjnego. W związku z finansowaniem przedsięwzięć ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i uprawnieniami kontrolnymi Komisji Europejskiej oraz właściwych organów krajowych w zakresie realizacji projektów Wnioskodawca **musi zapewnić przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub postępowanie w sprawie oceny naturowej uwzględniając zasadę pierwszeństwa prawa unijnego oraz obowiązek pro unijnej wykładni przepisów prawa krajowego**. W szczególności Wnioskodawca bądź Inwestor musi zwrócić uwagę na to, że w zakresie składanej dokumentacji z postępowania w sprawie procedury oos lub postępowania w sprawie oceny naturowej były uwzględnione wszystkie elementy proceduralne jak i merytoryczne dotyczące tych postępowań, zgodnie z wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26 z 28.1.2012, str. 1 ze zm.), dalej: dyrektywa OOS, Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010, str. 7), dalej: dyrektywa ptasia i Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7 ze zm.),

dalej: dyrektywa siedliskowa oraz zgodnie z wykładnią ustaloną przez właściwe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE. Pod kątem prawa krajowego składana dokumentacja musi spełniać wymagania określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.), dalej: ustawa OOŚ oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71), dalej: rozporządzenie OOŚ.

Podstawowym aktem administracyjnym, który uzyskuje się po przeprowadzeniu procedury OOŚ jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku postępowania w sprawie oceny naturowej podstawowym aktem administracyjnym jest decyzja administracyjna (np. decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub decyzja o pozwoleniu na budowę), na etapie której przeprowadza się przedmiotowe postępowanie.

W związku ze stanowiskiem zaprezentowanym w pkt. 1 pisma z dnia 24.11.2017 r. IZ RPO WK-P wyjaśnia, że Członkowie Komisji Oceny Projektów, dalej: Członkowie KOP, którzy dokonywali oceny dołączonej do wniosku o dofinansowanie projektu dokumentacji środowiskowej w ramach poddziałania 1.6.2 Dotacje dla innowacyjnych MŚP nie kwestionowali opinii organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które dołączone były do dokumentacji projektowej. Jednakże należy stwierdzić, że w wielu przypadkach przedstawione opinie organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawierały informacji, które pozwalałyby jednoznacznie ocenić czy właściwy organ ds. ochrony środowiska przeanalizował planowane przedsięwzięcie pod kątem kwalifikacji danych instalacji lub rozbudów do rozporządzenia OOŚ. W wielu przypadkach organy właściwe do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzały w swoich opiniach, że przedsięwzięcie nie wpisuje się w pojęcie przedsięwzięcia w rozumieniu ustawy OOŚ, w związku z czym realizacja tego typu zamierzeń nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W wydanych opiniach często nie odnoszono się w ogóle do samej kwalifikacji planowanego przedsięwzięcia oraz danego procesu produkcyjnego. Właściwe organy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach często dokonywały analizy planowanego przedsięwzięcia tylko pod kątem definicji przedsięwzięcia zgodnie z ustawą OOŚ, a nie pod kątem kwalifikacji przedsięwzięcia zgodnie z rozporządzeniem OOŚ, nie oceniały czy i w jaki sposób np. zwiększy się wydajność instalacji bądź całego procesu produkcyjnego, zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia OOŚ. W takich sytuacjach, w ocenie IZ RPO WK-P, załączone pisma/opinie organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawierały wszystkich informacji, które pozwalałyby stwierdzić Członkom KOP, czy dla

planowanych w ramach projektów inwestycji wymagane było uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czy też nie. Wnioskodawcy tylko w takich sytuacjach wzywani byli do ponownego uzyskania opinii, bądź pisma od organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, celem potwierdzenia bądź nie, czy po doprecyzowaniu informacji dotyczących planowanych do realizacji przedsięwzięć kwalifikują się one do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Właściwe organy często podtrzymywały swoje stanowiska potwierdzając jeszcze raz, że np. ustawodawca w przytaczanym rozporządzeniu nie wymienił przedsięwzięć polegających na zakupie sprzętu. W związku z tym zakres planowanych przedsięwzięć nie odpowiada kryteriom i progom umożliwiającym jego zakwalifikowanie jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W tym miejscu należy podkreślić, iż sam zakup sprzętu nie jest przedsięwzięciem, ale montaż, uruchomienie i prowadzenie na tym urządzeniu określonej działalności, przy spełnieniu określonych kryteriów, może kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W takich przypadkach Członkowie KOP stwierdzali, że organy środowiskowe nie analizowały przedsięwzięć pod kątem klasyfikacji do odpowiedniej grupy przedsięwzięć, które opisane zostały w rozporządzeniu OOŚ. Każdorazowo w piśmie z uwagami Wnioskodawca został poinformowany, że przypadku wątpliwości w zakresie wydanej opinii organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pisma Wnioskodawcy skierowanego do właściwego organu, IZ RPO WK-P zastrzegła sobie prawo skierowania przedmiotowego wniosku o dofinansowanie projektu do eksperta zewnętrznego lub innego organu ds. ochrony środowiska w celu wyrażenia swojego stanowiska w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia w ramach złożonego projektu.

Tylko w takich przypadkach, w związku z dalszymi wątpliwościami Członków KOP w zakresie wymogu/braku wymogu uzyskania decyzji środowiskowej i dokonanej przez organy ds. ochrony środowiska kwalifikacji przedmiotowej inwestycji pod kątem rozporządzenia OOŚ, IZ RPO WK-P kierowała dany projekt do oceny przez zewnętrznych ekspertów zajmujących się zawodowo kwalifikacją przedsięwzięć do rozporządzenia OOŚ oraz prowadzeniem postępowań z zakresu ocen oddziaływania na środowisko (pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska). Ostateczna ocena spełnienia kryteriów przez wnioski o dofinansowanie projektu podejmowana była przez Członków KOP po otrzymaniu ekspertyzy eksperta zewnętrznego. Na 38 wykonanych ekspertyz zewnętrznych w 27 przypadkach (co stanowi prawie 3/4 wydanych opinii), eksperci zewnętrznymi nie potwierdzili zgodności wydanych opinii organów właściwych do wydania decyzji

o środowiskowych uwarunkowaniach z przepisami prawa krajowego i unijnego w zakresie kwalifikacji przedsięwzięć do rozporządzenia OOS oraz dyrektywy OOS.

W odpowiedzi na pkt. 2 IZ RPO WK-P wyjaśnia, że Członkowie KOP, którzy dokonywali oceny dołączonej do wniosku o dofinansowanie projektu dokumentacji dotyczącej zgodności planowanej inwestycji z ustawą dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane odsyłali Wnioskodawców do właściwych organów administracji architektoniczno-budowlanej tylko w przypadkach, w których zachodziło podejrzenie, że zaplanowane prace adaptacyjne, remontowe, związane z montażem maszyn, urządzeń i instalacji linii technologicznych lub wymagających zmiany sposobu użytkowania danego obiektu mogły wymagać uzyskania zezwolenia na inwestycję, tj. decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia robót budowlanych lub zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania. Wnioskodawcy tylko w takich sytuacjach wzywani byli do uzyskania opinii, bądź pisma od właściwych organów administracji architektoniczno-budowlanej, celem potwierdzenia czy dla planowanych przedsięwzięć nie ma konieczności uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę lub dokonania zgłoszenia robót budowlanych/zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania. Ocena przez Członków KOP pod kątem przepisów prawa budowlanego wynikała z oceny kryterium B.4. Gotowość techniczna projektu do realizacji „*Ocenie podlega czy na moment złożenia wniosku o dofinansowanie projektu uzyskana została ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę/ostateczne pozwolenie na zmianę sposobu użytkowania lub właściwy organ nie wniósł sprzeciwu, co do zgłoszenia zamiaru wykonywania budowy lub robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę (jeśli dotyczy)*”. W związku z takim brzmieniem kryterium B.4. tylko uzyskana opinia organów administracji architektoniczno-budowlanej w ww. przypadkach mogła potwierdzić/bądź nie potwierdzić spełnienia przez projekty kryterium B.4. Gotowość techniczna projektu do realizacji. Wezwanie do przedstawienia opinii organu administracji architektoniczno-budowlanej w przypadkach wątpliwych miało na celu rozstrzygnięcie wątpliwości na korzyść Wnioskodawcy.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że IZ RPO WK-P dokonała oceny wniosków o dofinansowanie projektu złożonych w ramach poddziałania 1.6.2. Dotacje dla innowacyjnych MŚP zgodnie z zapisami Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Wersja 7, Toruń, listopad 2016 r.), Regulaminem konkursu Nr RPKP.01.06.02-IZ.00-04-028/16, kryteriami wyboru projektów oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego i unijnego.

W odpowiedzi na pkt. 3 należy wskazać, że kwalifikowalność wydatków jest jednym z kryteriów wyboru projektów obowiązującym we wszystkich konkursach, ogłaszanych od początku wdrażania RPO WK-P 2014-2020. W konkursie z zakresu *Poddziałania 1.6.2*

Dotacje dla innowacyjnych MŚP (nr RPKP.01.06.02-IZ.00-04-028/16) w ramach tego kryterium ocenie podlega, czy wydatki wskazane w projekcie spełniają warunki kwalifikowalności, tj.

- zostały poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków (tj. po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu a przed dniem 30 czerwca 2018 r.);*
- są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego;*
- są zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków obowiązującymi na dzień ogłoszenia konkursu;*
- zostały uwzględnione w budżecie projektu;*
- są niezbędne do realizacji celów projektu i zostaną poniesione w związku z realizacją projektu;*
- zostaną dokonane w sposób racjonalny i efektywny z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;*
- zostaną dokonane w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku;*
- są uzasadnione w odpowiedniej wysokości;*
- są logicznie powiązane i wynikają z zaplanowanych działań.*

Tak zdefiniowane kryterium miało służyć szybkiemu wydatkowaniu pozyskanych środków, a następnie umożliwić Instytucji Zarządzającej RPO WK-P sprawne certyfikowanie tych wydatków do Komisji Europejskiej. Okolicznością bezsporną jest jednak to, że o ocenie kwalifikowalności poszczególnych wydatków można rozstrzygać dopiero na etapie realizacji projektu, a nie na etapie przedstawienia projektu do oceny właściwej instytucji organizującej konkurs, w odpowiedzi na ogłoszony nabór. Tym samym przedmiotowe kryterium, w ocenie Instytucji Zarządzającej RPO WK-P, interpretować należy łącznie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu, której wzór², w każdym wypadku, stanowi element dokumentacji konkursowej. Zgodnie natomiast z § 3 ust. 3 wzoru tej umowy: *Początkowa i końcowa data kwalifikowalności wydatków, określona w ust. 1, może zostać zmieniona*³, *w uzasadnionym przypadku, na pisemny wniosek Beneficjenta, za zgodą Instytucji Zarządzającej RPO WK-P, z uwzględnieniem ust. 4 i § 17 ust. 3 Umowy.* Podkreślenia wymaga fakt, że beneficjent w pierwszej kolejności jest zobowiązany jednak do tego, aby ponieść wydatek w terminie, o którym mowa w kryteriach wyboru projektów, obowiązujących w danym konkursie. Tylko wówczas wydatek można uznać za kwalifikowalny oraz zrefundowany. Dopiero natomiast w przypadku wystąpienia uzasadnionych okoliczności, które uniemożliwiają dotrzymanie

² Wzór umowy określony w Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, wersja VIII, październik 2017 r. (Załącznik do uchwały nr 40/1883/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 października 2017 r.).

³ Z zastrzeżeniem, że data musi przypadać na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.

terminu wyznaczonego w kryteriach wyboru projektów, beneficjent może zwrócić się do Instytucji Zarządzającej RPO WK-P z pisemną prośbą o jego wydłużenie.

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca RPO WK-P pismem znak: RR-VI-F.40.13.101.2017 z 8 grudnia 2017 r. wystąpiła do Ministerstwa Rozwoju z prośbą o potwierdzenie, czy takie podejście w zakresie interpretacji kryterium z określonym terminem kwalifikowalności wydatków jest prawidłowe pod względem prawnym, a w związku z tym nie stoi w sprzeczności z art. 52 a *Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 z późn. zm.) oraz nie skutkuje nierównym traktowaniem wnioskodawców. W przypadku uzyskania pozytywnej opinii Ministerstwa Rozwoju przedstawione rozwiązanie znajdzie zastosowanie m.in. w ramach konkursu nr RPKP.01.06.02-IZ.00-04-028/16. Tym samym beneficjenci tego konkursu, powołując się na uzasadnione okoliczności, które uniemożliwiają dotrzymanie terminu wskazanego w kryteriach wyboru projektów, tzn. 30 czerwca 2018 r. będą mogli skierować do Instytucji Zarządzającej RPO WK-P pisemny wniosek o jego wydłużenie.

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia okażą się wystarczające. W przypadku dalszych pytań czy wątpliwości pozostajemy do Państwa dyspozycji.

z uprzejmymi pozdrowieniami

